

Underviservejledning

Forløb 1: Introduktion til Menneskerettigheder

Følgende er en vejledning til undervisere, der ønsker at anvende e-læringsmaterialet 'Introduktion til Menneskerettigheder'. Materialet er målrettet lærer- og pædagogstuderende.

Forløbet 'Introduktion til Menneskerettigheder' er første forløb i en række på fire. De tre efterfølgende forløb introducerer til 'Menneskerettigheder i et moderne samfund', 'Undervisning i menneskerettigheder' og 'Menneskerettigheder i en pædagogisk praksis'.

Vejledningen indeholder en oversigt over;

1. materialets anvendelse
2. de videns- og færdighedsmål, som forløbet berører
3. forløbets kapitler, herunder centrale temaer, begreber og modeller
4. øvelser
5. quizzer, inklusiv svar
6. referencer og ressourcer forløbet henviser til

1. Materialets anvendelse

Materialet er udviklet som blended learning-materiale, hvor de studerende forbereder quizzer og øvelser inden undervisning, og sammen med underviser arbejder med indholdet i undervisningen. Materialet er en interaktiv, digital grundbog, hvor undervisere kan vælge at anvende hele materialet eller udvalgte dele.

Det er muligt at navigere frit igennem hele materialet. Der skal angives et svar i quizzerne, men efter to forsøg kommer man automatisk videre, selv om der er angivet et forkert svar. Det er muligt at springe hele quizzen over ved at klikke videre i menuen.

Det tager ca. 1 ½ - 2 timer at gennemgå materialet inklusiv quizzer og eksklusiv gruppeøvelserne.

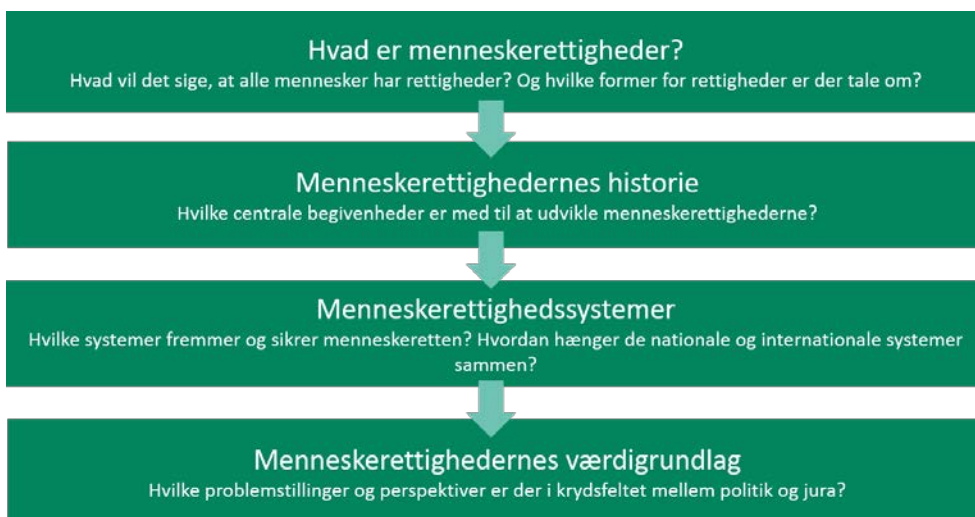
2. Videns- og færdighedsmål

Materialet er udviklet med udgangspunkt i et modulbeskrivelse for et specialiseringsmodul i læreruddannelsen. Du kan finde modulbeskrivelsen som bilag.

Vidensmål	Færdighedsmål
Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol og rapporteringscyklus i FN-systemet på særligt børne- og uddannelsesområdet.	Analysere specifikke problemstillinger i skolen i lyset af internationale anbefalinger til Danmark på børne- og uddannelsesområdet.
Menneskerettighedernes status i Danmark og samspillet mellem det danske demokratiske system og internationale organisationer som EU, Europarådet og FN på menneskerettighedsområdet.	Formidle viden tilpasset alder og fag, om menneskerettighedernes baggrund, status og samspil med et moderne demokratisk samfund.
Menneskerettighedernes historie og værdigrundlag	Karakterisere forholdet mellem folkeskolens formålsparagraf og menneskerettighederne

3. Kaptitler; temaer, begreber og modeller

Forløbet er bygget op omkring følgende fire kapitler, som indeholder øvelser og quizzer.

Hvad er Menneskerettigheder

Kapitlet indledes med en introducerende quiz, hvor man kan teste sin forhåndsviden (se indhold under quiz), efterfulgt af en kort 1 min. animationsfilm om menneskerettigheder, målrettet 6.-9. klassetrin (<http://youtu.be/XrSBW6p3Bmw>)

De temaer, som kapitlet berører er;

- grundlæggende principper ved menneskerettigheder: de er universelle og gælder for alle
- at menneskerettighederne er vedtaget politisk, og nedskrevet i FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder
- at menneskerettigheder skal beskyttes gennem lovgivning, og staten er forpligtet til at respektere, beskytte og fremme borgernes menneskerettigheder

- de fire menneskeretlige principper: De er universelle, udelelige, umistelige og gensidigt afhængige/sammenhængende
- typer af rettigheder i Verdenserklæringen; Borgerlige og politiske rettigheder / Økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder
- at ikke alle rettigheder er absolutte – staten kan foretage indgreb i individers rettigheder

Menneskerettighedernes historie

Kapitlet beskriver, hvordan udviklingen af menneskerettigheder går langt tilbage i historien. Efter 2. verdenskrig blev menneskerettighederne imidlertid til et internationalt anliggende.

Kapitlet beskriver forskellige menneskeretlige begivenheder/dokumenter, der efterfølgende i en quiz skal placeres på en tidslinje (se under quiz). Begivenhederne er: Den britiske forfatning "Bill of Rights" (1689); Den amerikanske uafhængighedserklæring (1776); Den franske menneskerettighedserklæring (1789); Den danske grundlov (1849); Kvinder og tjenestefolks stemmeret (1915); FN-Pagten (1945); FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder (1948); Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (1950); Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (1959); FN's konventioner om Borgerlig og Politiske rettigheder samt Økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder (1966).

Menneskerettighedssystemer

Kapitlet introducerer til de forskellige niveauer, hvor menneskerettighederne beskyttes og udvikles; det internationale, regionale og nationale. Derudover præsenteres andre systemer og mekanismer, der har betydning for menneskeretlige udvikling; ICC & tribunaler, Den humanitære folkeret & Genève-konventionerne, FN's underorganisationer UNICEF, WHO, ILO, UNDP, UNESCO, WFP samt andre internationale retskilder; søretten og miljøretten.

- Det internationale system er en introduktion til menneskerettighederne i FN, herunder overvågningsmekanismer.
- Det regionale system er en introduktion til menneskeretlige beskyttelse i Europarådet, herunder Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. Hvor der ligeledes præsenteres to cases fra domstolen.
- Det nationale niveau introducerer til, hvordan menneskerettighederne beskyttes og fremmes i den danske lovgivning.

Menneskerettighedernes værdigrundlag

Kapitler lægger op til refleksion og diskussioner af udfordringer og dilemmaer om menneskerettighedernes værdigrundlag (se øvelser).

Forløbet afrundes med en kort video, hvor direktør for Institut for Menneskerettigheder taler om, hvorfor menneskerettighederne er vigtige i vores hverdag.

4. Øvelser

Der findes fem øvelser i forløbet. Øvelserne er formuleret på måder, hvor de studerende skal reflektere over og diskutere med deres medstuderende; i studiegrupper eller på holdet. Øvelsens nummer henviser til nummeret i materialets menu, hvor du kan finde øvelsen. Alle øvelser kan downloades som en pdf, hvor man kan skrive noter direkte i og gemme på sin egen computer. Øvelserne kan også anvendes som handout i undervisningen. I det følgende er de fem øvelser vist. Du kan finde alle øvelserne som handout på [Institut for Menneskerettigheders læringsportal](#)

De fem øvelser er:

- 4.7 Menneskerettigheder til diskussion
- 4.11 Hvilke rettigheder benytter du i hverdagen?
- 5.4 Andre historiske begivenheder
- 6.6 Religiøse symboler i skolen
- 7.1 Menneskeretlige dilemmaer

4.7 Menneskerettigheder til diskussion

Øvelse: Menneskerettigheder til diskussion

Menneskerettigheder til diskussion

Menneskerettighederne er kontinuerligt genstand for diskussioner. Det der ofte diskuteres er, at de på den ene side er juridiske og international love, og at de på den anden side er normative og kulturbestemte.

Når du klikker videre, præsenteres du for to paradoksale udsagn om menneskerettighederne.

- Prøv at finde eksempler, der illustrerer de to udsagn, og diskutér dem med din studiegruppe.

[Hent øvelsen \(PDF\)](#)

Universelle men i udvikling!

"Menneskerettighederne er universelle og gælder for alle mennesker - men alligevel udvikler de sig hele tiden."

- Kan du komme i tanke om et eksempel på dette udsagn?

Juridiske men forskellige!

"Menneskerettighederne er umistelige og juridiske - men alligevel kan de være forskellige i de enkelte lande."

- Kan du komme i tanke om et eksempel på dette udsagn?

4.11 Hvilke rettigheder benytter du i din hverdag?

HVAD ER MENNESKE-
RETTIGHEDER?

ØVELSE

↓PDF

Hvilke rettigheder benytter du i hverdagen?

Oftede tænker vi ikke over, hvilke rettigheder vi nyder godt af i vores hverdag. På den næste side bliver du præsenteret for seks billeder. Bag hvert billede gemmer sig en rettighed, som du skal overveje, om du møder og nyder godt af i din hverdag.

Overvej også, om der er andre rettigheder du møder og bruger dagligt.

Overvej, hvilke rettigheder du har benyttet fra du stod op i morges til nu, hvor du sidder foran din computer – og diskutér det med din studiegruppe.

HVAD ER MENNESKE-
RETTIGHEDER?

ØVELSE

↓PDF

Overvej, hvilke rettigheder du har benyttet fra du stod op i morges til nu, hvor du sidder foran din computer – og diskutér det med din studiegruppe.

Undervisning

Bolig

Arbejde

Privatliv

Sundhed

Ligebehandling / Ikke-diskrimination

5.4 Andre historiske begivenheder

Øvelse: Andre historiske begivenheder

Andre historiske begivenheder

Der er mange begivenheder, der har haft betydning for udviklingen af menneskerettighederne.

- Diskutér med din studiegruppe, hvilke andre historiske begivenheder I kan tilføje til tidslinjen.
- Tænk over begivenheder i Danmark såvel som andre steder i verden.

Klik videre gennem noterne, der kan hjælpe jer med at strukturere jeres overvejelser.

[Hent øvelsen \(PDF\)](#)

Filosofiske tanker

- Overvej, hvilke centrale filosofiske tanker eller tekster, der har haft betydning for udviklingen af menneskerettighederne.

(F.eks. den engelske filosof John Lockes tanker om naturtretten ift. en naturtilstand, hvor det enkelte menneske har individuelle rettigheder)

Religiøse begivenheder

- Overvej, hvilke centrale religiøse dokumenter eller begivenheder, der har haft betydning for udviklingen af menneskerettighederne.

(F.eks. inkluderede komitéen af internationale eksperter, der formulerede FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder, repræsentanter fra flere af de store religioner og konsulterede med en række religiøse ledere, herunder Gandhi)

Politiske begivenheder

- Overvej, hvilke centrale politiske dokumenter eller begivenheder, der har haft betydning for udviklingen af menneskerettighederne.

(F.eks. sekularisering; adskillelse af stat og religions betydning for religionsfrihed)

Sociale bevægelser

Overvej, hvilke sociale bevægelser og strømninger, der har haft betydning for udviklingen af menneskerettighederne.

(F.eks. arbejderbevægelsens indflydelse på arbejdstageres rettigheder)

6.6 Religiøse symboler i skolen

MENNESKERETTIGHEDS
-SYSTEMER

ØVELSE

Religiøse symboler i skolen

Omdrejningspunktet for sagen om krucifikser i de italienske skoler handlede især om, hvilken magt et symbol som et krucifiks kan siges at have i et klasseværelse, og hvilken betydning det kan tillægges. De argumenter, som blev fremført for og imod i sagen, vedrørte en række grundlæggende pædagogiske og principielle spørgsmål om religion, uddannelse, læring og dannelse.

Overvej sagens spørgsmål og problemstillinger, og diskutér dem med din studiegruppe.

Spørgsmål og problemstillinger

1. Hvordan påvirker klasseværelsets indretning eleverne og deres læring? Har det indflydelse på eleverne, at der hænger religiøse symboler på væggene?
2. Hvilken betydning kan bestemte symboler siges at bære? Formidler et krucifiks per definition et bestemt religiøst budskab eller udgør det et 'åbent' symbol, som kan tillægges mange forskellige historiske, kulturelle, moralske og/eller religiøse betydninger?
3. Hvilke konsekvenser indebærer princippet om statens sekularisme for repræsentationen af religion i landets skoler, herunder religiøse symboler i klasseværelset?
4. Hvor langt går beskyttelsen af individets og minoriteters rettigheder over for det nationale (religiøse) fællesskab, som de er en del af?
5. Hvilke religiøse symboler og traditioner finder du i de danske skoler.

7.1 Menneskeretlige dilemmaer

MENNESKE-
RETTIGHEDERNES
VÆRDIGRUNDLAG

ØVELSE

Menneskeretlige dilemmaer

Du er gennem materialet blevet introduceret til menneskerettighedernes politiske og juridiske fundament. Men menneskerettighederne er kontinuerligt genstand for kulturelle og religiøse diskussioner såvel som politiske og juridiske.

På næste side præsenteres du for en række udsagn, som du kan diskutere med din studiegruppe.

- Hvilke synspunkter og problemstillinger, tror du, der kan ligge til grund for de forskelligartede holdninger?

Udvælg i studiegruppen de tre udsagn, som I mener er de mest centrale at diskutere med resten af holdet.

Øvelse: Menneskeretlige dilemmaer

Individ versus fællesskab ✕

"Menneskerettigheder prioriterer individets rettigheder på bekostning af fællesskabet!"

Fattigdom umuliggør universalitet ✕

"Så længe der er fattigdom i verden, vil universelle menneskerettigheder kun være tomme ord!"

Rettigheder er kulturbestemte

"Menneskerettigheder indeholder grundlæggende rettigheder for alle mennesker, men de er omsat forskelligt i forskellige kulturer!"

Begrænsninger er nødvendige

"Det kan være nødvendigt at begrænse frihedsrettigheder, hvis alvorlige sikkerhedshensyn kræver det!"

Rettigheder bliver politisk agenda

"Menneskerettigheder bliver misbrugt af interessegrupper!"

Krænkelser er et vilkår

"Folk må finde sig i krænkelser og fornærmelser, for det er ytringsfrihedens vilkår!"

Internationale samfund bør blande sig

"Det internationale samfund bør til hver en tid blande sig i nationale anliggender, hvis stater krænker menneskers rettigheder!"

Menneskerettigheder er vestens fænomen

"Vesten forsøger at eksportere menneskerettigheder til andre kulturer!"

Rettigheder versus pligt

"Menneskerettigheder skaber for meget fokus på rettigheder og for lidt fokus på pligt!"

Begrænsninger er nødvendige

"Nogle menneskerettigheder må begrænses for at beskytte andre menneskers rettigheder!"

5. Quizzer

Der findes seks quizzer i forløbet. Det er muligt at komme videre i en quiz efter 2. svarforsøg, selv om man svarer forkert. Quizzens nummer henviser til nummeret i materialet menu, hvor du kan finde quizzen.

- 4.1 Hvad ved du allerede om menneskerettigheder?
- 4.4 Kan du genkende dine rettigheder?
- 4.10 Omskæring af drenge
- 5.3 Historisk tidslinje over menneskerettigheder
- 6.8 Menneskerettighedssystemer
- 8 Opsummerende quiz (sammen som quiz 4.1)

4.1 Hvad ved du allerede om menneskerettigheder?

HVAD ER MENNESKERETTIGHEDER

QUIZ

Hvad ved du allerede om menneskerettighederne?

Du skal nu teste din forhåndsviden om menneskerettigheder. Quizzen består af fire spørgsmål, der tager udgangspunkt i emner, som vil blive uddybet nærmere i resten af forløbet.

Du vil løbende gennem materialet møde flere mindre quizzer og øvelser, der tester din viden og styrker din refleksionsevne.

Dine svar bliver ikke sendt videre og er kun tilgængelige for dig selv. Det er ikke nødvendigt at svare rigtigt for at komme videre i forløbet.

HVAD ER MENNESKERETTIGHEDER

QUIZ

Menneskerettigheder regulerer forholdet mellem:

- Borgere og staten
- Borgere i forskellige stater
- Borgere i den samme stat
- Stater imellem
- Ved ikke

Korrekt - godt gået!

Menneskerettighederne regulerer forholdet mellem borgere og staten.

Menneskerettighederne er politisk vedtagne værdier for menneskers liv og værdighed, som stater forpligter sig på at overholde.

Det er derfor statens ansvar at respektere, fremme og beskytte borgernes rettigheder gennem sin lovgivning og myndighedspraksis. Det enkelte individ kan siges at have et personligt moralsk ansvar for at respektere andre menneskers rettigheder, men menneskerettighederne regulerer forholdet mellem statens og dens borgere.

Fortsæt

HVAD ER MENNESKERETTIGHEDER

QUIZ

Må statens begrænse borgernes menneskerettigheder?

- Nej, det er aldrig tilladt for staten at begrænse borgernes menneskerettigheder
- Ja, staten kan foretage visse begrænsninger af menneskerettighederne
- Ja, staten kan foretage alle de begrænsninger, den anser for nødvendige
- Ved ikke

Det er helt korrekt!

Ja, staten kan foretage visse begrænsninger af menneskerettighederne.

På den ene side er menneskerettighederne universelle og umistelige, hvilket indebærer at alle mennesker har nogle rettigheder, som de ikke kan miste.

På den anden side er de fleste menneskerettigheder ikke absolutte, og staten kan derfor foretage lovlige begrænsninger af dem, når visse tungtvejende hensyn begrundet det, fx trussel mod andre borgere. Det er altså ikke alle indgreb i menneskerettighederne, som udgør ulovlige krænkelse.

Fortsæt

HVAD ER MENNESKERETTIGHEDER

QUIZ

Hvor kan man som individ klage, hvis man oplever at få krænket sine menneskerettigheder? (Flere svar er mulige)

- Nationale domstole og nævn
- Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i Strasbourg
- Den internationale straffedomstol i Haag (ICC)
- FN's overvågningskomitéer
- Ved ikke

Korrekt - godt gået!

Borgere kan klage til: Nationale domstole og nævn, Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol og FN's overvågningskomitéer.

Menneskerettighederne er beskyttet flere steder i forskellige systemer både internationalt, regionalt og nationalt, såsom FN og Europarådet. Flere af disse systemer giver mulighed for at klage over krænkelse af menneskerettighederne. Det er således muligt at fremsætte individuelle sager om menneskerettighedskrænkelser for både danske domstole og nævn, Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol og for flere af FN's overvågningskomitéer. Den internationale straffedomstol retsforfølger individer, der har begået krigsforbrydelser.

Fortsæt

HVAD ER MENNESKERETTIGHEDER

QUIZ

Hvad er FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder fra 1948?

- Det første dokument, som nævner menneskerettighederne
- Det første dokument, som gør menneskerettighederne til et internationalt anliggende
- Det første dokument, som gør menneskerettighederne juridisk bindende for alle stater
- Det første dokument, der anerkender, at alle mennesker er født frie og lige
- Ved ikke

Det er helt korrekt - sådan!

FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder er det første dokument, som gør menneskerettighederne til et internationalt anliggende.

Menneskeretlige idéer om menneskers frihed og ligestilling går langt tilbage i historien og er blevet udviklet forskellige steder i verden. FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder fra 1948 gjorde menneskerettighederne til et internationalt anliggende. Erklæringen er dog ikke juridisk bindende, og den suppleres derfor af en række konventioner, som forpligter FN's medlemsstater til at respektere, fremme og beskytte menneskerettighederne.

Fortsæt

4.4 Kan du genkende dine rettigheder?

HVAD ER MENNESKE-
RETTIGHEDER?

QUIZ

Kan du genkende dine rettigheder?

FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder indeholder 30 artikler, der beskriver individers menneskerettigheder.

I quizzen på næste side, skal du se, om du kan genkende de rettigheder, som billederne illustrerer.

Du skal trække en rettighed over på det billede, som du mener illustrerer rettigheden. Du skal kun vælge én rettighed pr. billede.

Du kan bruge denne opgave til dine elever.

Overvej, hvordan du kan arbejde videre med opgaven ift. de enkelte klassetrin.

HVAD ER MENNESKE-
RETTIGHEDER?

QUIZ

Træk en rettighed over på det billede, som du mener, den illustrerer. Du kan kun vælge ét udsagn pr. billede.

Retten til retfærdig rettergang

Retten til fritid

Retten til en nationalitet

Ret til deltagelse i kultureliv

Ytringsfrihed

Retten til social sikkerhed

Religionsfrihed

Retten til privat ejendom

Retten til uddannelse

Retten til bolig

Forbud mod slaveri

Frihed fra tortur

Retten til ikke-diskrimination

Retten til sundhed

Retten til at arbejde

Det er helt rigtigt!

Retten til uddannelse

Ytringsfrihed

Religionsfrihed

Retten til at arbejde

Retten til sundhed

Retten til retfærdig rettergang

Fortsæt

4.10 omskæring af drenge

INDGREB I INDIVIDETS
RETTIGHEDER

QUIZ

Omskæring af drenge i Danmark

I mange kulturer er det almindeligt at omskære drenge. Hvorvidt det fortsat skal være lovligt at omskære drenge i Danmark, bliver ofte debatteret i medierne og blandt fagfolk. Og både tilhængere og modstandere af et forbud påråber sig menneskerettighederne.

Men menneskerettighederne giver ikke noget entydigt svar og flere menneskerettigheder skal derfor afvejes.

Læs Institut for Menneskerettigheders policy brief om omskæring af drenge i Danmark på næste side og besvar derefter quizzen.

Forbud er en politisk beslutning

Efter Institut for Menneskerettigheders vurdering strider omskæring af drenge ikke mod internationale konventioner. Men det gør et forbud heller ikke.

INDGREB I INDIVIDETS
RETTIGHEDER

QUIZ

Læs Institut for
Menneskerettigheders

p

a

B

q

Læs Institut for Menneskerettigheders policy brief om omskæring af drenge i Danmark.

På baggrund af policy briefet, skal du besvare en quiz på næste side.

INSTITUT FOR
MENNESKE
RETTIGHEDER

POLICY BRIEF

MAJ 2014

FORBUD MOD OMSKÆRING AF DRENGE?

Skal det fortsat være lovligt at omskære drenge? Det spørgsmål er jævnlige til debat i medierne og blandt fagfolk. Både tilhængere og modstandere af et forbud påråber sig menneskerettighederne. Men menneskerettighederne giver ikke noget entydigt svar. Flere menneskerettigheder skal afvejes, for eksempel barnets rettigheder, samfundets pligt til at beskytte mod overgreb og religionsfriheden.

OMSKÆRING I DANMARK

Danmark indførte i 2003 et eksplicit forbud mod

FORBUD ER EN POLITISK BESLUTNING

Omskæring af drenge i Danmark

- Hvilke rettigheder bør i følge Institut for Menneskerettigheder overvejes, når det handler om omskæring af drenge?

Markér de rettigheder, som Institut for Menneskerettigheder fremhæver i policy briefet.

- Ret til privatliv
- Retten til liv
- Forældres ret til at sikre kulturelt tilhørsforhold
- Religionsfrihed
- Ytringsfrihed
- Barnets ret til at blive hørt
- Beskyttelse mod overgreb
- Forbud mod umenneskelig og nedværdigende behandling

Det er helt korrekt!

Institut for menneskerettigheders vurdering er, at følgende rettigheder må opvejes:

- **Barnets ret til at blive hørt**
- **Beskyttelse mod overgreb**
- **Religionsfrihed**
- **Ret til privatliv**
- **Forældre ret til at sikre kulturelt tilhørsforhold**
- **Forbud mod umenneskelig eller nedværdigende behandling**

Institut for Menneskerettigheder fremhæver hverken ytringsfrihed eller retten til liv.

5.3 Historisk tidslinje

MENNESKE-RETTIGHEDERNES HISTORIE

QUIZ

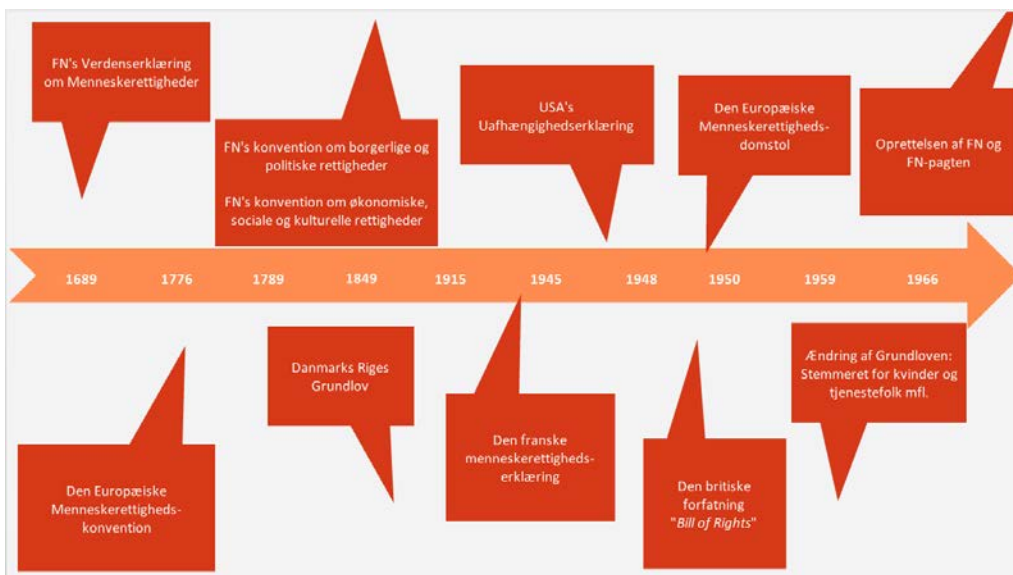
Historisk tidslinje

På næste side ser du rækken af centrale begivenheder, du er blevet præsenteret for på forrige side. Det er begivenheder, der har været med til at bane vejen for udviklingen af menneskerettighederne, som vi kender dem i dag.

På næste side møder du en quiz, hvor du skal placere de enkelte begivenheder korrekt på en tidslinje.

Du kan finde hjælp til årstallene på forrige side.

6.8 Menneskerettighedssystemer

MENNESKERETTIGHEDS-SYSTEMER

QUIZ

Menneskerettigheds-systemer

Hvilke systemer beskytter og overvåger menneskerettighederne?

Træk kasserne med beskrivelserne hen til det system, som beskrivelserne passer til.

FN
Det internationale system

EUROPA
Regionalt system

AFRIKA
Regionalt system

AMERIKA
Regionalt system

Nationale systemer

System, der skal beskytte og sikre borgeres individuelle rettigheder - ofte på grundlag af en forfatning

Menneskerettighedssystem, der har overvågende komitéer, som holder øje med, om stater lever op til deres menneskeretlige forpligtelser?

I dette menneskerettigheds-system findes der en domstol, der kan behandle individuelle sager for danske borgere.

Rigtigt - godt gået!

Menneskerettighedssystem, der har overvågende komitéer, som holder øje med, om stater lever op til deres menneskeretlige forpligtelser?

FN
Det internationale system

I dette menneskerettigheds-system findes der en domstol, der kan behandle individuelle sager for danske borgere.

EUROPA
Regionalt system

AFRIKA
Regionalt system

AMERIKA
Regionalt system

System, der skal beskytte og sikre borgeres individuelle rettigheder - ofte på grundlag af en forfatning

Nationale systemer

Fortsæt

6. Referencer og ressourcer

Referencer

- Christoffersen, Jonas (2014); 'Menneskeret – en demokratisk udfordring'. København: Hans Reitzels Forlag
- Decara, Cecilia og Smidt, Lone (2011); 'Demokrati Fordi – inspirationsmateriale'. Institut for Menneskerettigheder og Ungdomsbyen
- [European Court of Human Rights \(2015\); 'Religious Symbols and Clothing'. Fact Sheet, nov. 2015](#)
- Faye, Anette (2008); 'Menneskerettigheder, demokrati og retssamfund'. København: Gyldendal
- [Forbud mod omskæring af drenge? Policy brief udarbejdet af Institut for Menneskerettigheder, maj 2014](#)
- Goldschmidt, Faye Jacobsen og Slavensky (red.) (1997); 'Menneskerettigheder – en grundbog'. Gyldendal Undervisning
- [Institut for Menneskerettigheder \(2014\); 'Forbud mod omskæring af drenge', Policy Brief, maj 2014](#)
- [Institut for Menneskerettigheder \(2015\); 'Gennemførelse af menneskeretten - status 2014-15'](#)
- [Institut for Menneskerettigheder \(2015\); 'Introduktion til menneskeretten - status 2014-15'](#)
- [Institut for Menneskerettigheder \(2015\); 'Uddannelse - status 2014-2015'](#)

Ressourcer

- [Danmarks Riges Grundlov](#)
- [Demokrati Fordi – materialer og øvelser mm.](#)
- [Den Europæiske Menneskerettighedskonvention](#)
- [Den Humanitære Folkeret](#)
- [Den Internationale Krigsforbryderdomstol \(ICC\)](#)
- [FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder](#)
- [ILO](#)
- [Ligebehandlingsloven](#)
- [Straffelovens racisme- og blasfemiparagraf \(kap. 27, § 266b\)](#)
- [UNESCO](#)
- [UNDP](#)
- [UNICEF](#)
- [WFP](#)
- [WHO](#)

7. Kolofon

Udviklet af Institut for Menneskerettigheder i samarbejde med lektorer fra UCC, UCSJ, Metropol og UC SYD.

Forfatter: Kristina Helland Strandby

Redaktør: Cecilia Decara

Research og produktionsassistent: Louise Gregersen

Digital rådgiver: Jonas Hall-Nørregaard

Arbejdsgruppe: Lakshmi Sigurdsson, lektor UCC; Simon Renault, lektor UCSJ; Gry Eliassen, lektor Metropol; Hans Krab Koed, lektor UC SYD; Kristina Helland Strandby, Projektleder Institut for Menneskerettigheder; Cecilia Decara, Teamleder Institut for Menneskerettigheder.

Foto: Colourbox

Grafisk design: Sune Kjertsner Sørensen

© 2016 Institut for Menneskerettigheder

Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution

www.menneskeret.dk

8. Bilag - Modulbeskrivelse

Følgende modulbeskrivelse er udviklet af en arbejdsgruppe bestående af lektorer fra hhv. Metropol, UCC, UCSJ og UCSYD og Institut for Menneskerettigheder. Modulet er udviklet som et specialiseringsmodul på 10 ECTS point til læreruddannelsen. De formulerede mål ligger til grund for det udviklede e-læringsmateriale.

Tværm modul i læreruddannelsen "Undervisning i menneskerettigheder"

Modul type, omfang og sprog

Tværfagligt specialiseringsmodul på 10 ECTS point. Modulsproget er dansk (evt. engelsk).

Kort beskrivelse af modulet

Formålet med modulet er, at styrke de studerendes kompetencer i at undervise i menneskerettigheder ud fra viden om menneskerettighedernes baggrund, samspil med og status i et moderne demokratisk samfund. Endvidere er formålet at de studerende reflekterer over hvordan menneskerettighederne kan være med til at besvare særlige problemstillinger i det pædagogiske arbejde og i forhold til folkeskolens formålsparagraf.

Modulets vidensgrundlag

Modulet bygger på national og international forsknings – og udviklingsviden om dannelse, demokrati og medborgerskab i en menneskerettighedskontekst. Herunder, overvejelser vedrørende hvordan menneskeretsforståelse kan være med til at besvare særlige problemstillinger i det pædagogiske arbejde og i forhold til folkeskolens formålsparagraf.

Modulet kvalificerer/ godkendes til kompetencemålsprøve i følgende fag:

- Pædagogik og lærerfaglighed
- KLM
- Kristendomskundskab/religion
- Samfundsfag

Forudsætninger for at læse modulet

Ingen.

Vidensmål: Den studerende har viden om	Færdighedsmål: Den studerende kan
---	--

viden om konventioner og rammer for undervisning i menneskerettigheder,	agere som menneskerettighedskonsulent på skolerne, herunder, bidrage til udvikling af nye tilgange til menneskerettighedsdidaktik,
pædagogiske tilgange, undervisningsmaterialer og øvelser der fremmer en menneskerettighedsbaseret tilgang til undervisning i menneskerettigheder,	planlægge og videreudvikle interaktive, partcipatoriske læringsforløb der handler om menneskerettigheder tilpasset alder, læringsmål og trin og som respekterer de deltagendes rettigheder,
den Europæiske Menneskerettighedsdomstol og rapporteringscyklus i FN-systemet på særligt børne- og uddannelsesområdet,	analysere specifikke problemstillinger i skolen i lyset af internationale anbefalinger til Danmark på børne- og uddannelsesområdet,
menneskerettighedernes status i Danmark og samspillet mellem det danske demokratiske system og internationale organisationer som EU, Europarådet og FN på menneskerettighedsområdet,	formidle viden tilpasset alder og fag, om menneskerettighedernes baggrund, status og samspil med et moderne demokratisk samfund,
ligebehandlingsprincippet og dansk ligebehandlingslovgivning i medfør af international ligebehandlings- og ikke diskriminationslovgivning,	genkende og agere i forhold til oplevelser af ulighed og diskrimination blandt elever og lærere,
menneskerettighedernes historie og værdigrundlag,	karaktisere forholdet mellem folkeskolens formålsparagraf og menneskerettighederne
religion og menneskerettigheder i en skolekontekst,	afveje og håndtere etiske og menneskeretlige dilemmaer mellem religion og skole,
pædagogiske tilgange der tager udgangspunkt i at skabe lige muligheder for alle under hensyntagen til de i menneskeretten beskyttede diskriminationsgrunde,	kan undervise på måder der fremmer et fordomsfrit og inkluderende læringsmiljø uanset etnicitet, religion eller tro, alder, handicap, seksuel orientering eller kønsidentitet sociale baggrund eller andet,
lærers rolle i forhold til respekt for elevernes grundlæggende menneskerettigheder, herunder FN's børnekonvention og centrale principper vedrørende ligestilling (artikel 2), barnets tarv (artikel 3), liv og udvikling (artikel 6) og medbestemmelse (artikel 12),	karaktisere og diskutere lærers rolle i forhold til at respektere og fremme børns rettigheder i skolen, i fritiden og i familien,
centrale menneskerettigheder for udsatte børn i skole- og familiesammenhænge.	formulere indberetninger til social myndigheder i et passende sprog og med respekt for menneskerettighederne.